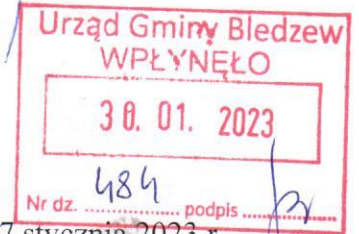

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

Gorzów Wlkp., 27 stycznia 2023 r.

WZŚ.4221.41.2023.KS

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 3, 4 w zw. z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) – dalej ustawa o.o.s. oraz art. 106 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.), w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanego dla przedsięwzięcia polegającego na:

budowie elektrowni fotowoltaicznej CHYCINA o mocy do 10 MW zlokalizowanej na działce 193/2 w miejscowości Chycina, gm. Bledzew wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą,

którego inwestorem jest OZE-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Szkolna 10,
05-520 Konstancin-Jeziorna,

- na wniosek Wójta Gminy Bledzew z 17 stycznia 2023 r. znak: RG.OŚ.6220.10.2021/2022/2023 (data wpływu: 19 stycznia 2023 r.),
- w oparciu o raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez Mateusza Świątek, Izabelę Czarnecką, Wojciecha Czarneckiego w lipcu 2022 r.

uzgadniam realizację ww. przedsięwzięcia w wariantcie wnioskowanym przez inwestora i określám następujące warunki:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 10 MW wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą. Wyżej wymienione przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji na działce o numerze ewidencyjnym 193/2 zlokalizowanej w miejscowości Chycina, gmina Bledzew, województwo lubuskie. W ramach przedsięwzięcia planuje się wyгородzenie terenu o powierzchni do 8,69 ha.

2. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

- 2.1.** W celu ograniczenia uciążliwości hałasowej prace związane z realizacją farmy fotowoltaicznej prowadzić wyłącznie w porze dziennej (między 6.00 – 22.00).
- 2.2.** Ścieki bytowe na etapie realizacji inwestycji odprowadzać do przenośnych, bezodpływowych zbiorników.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym:
- 3.1. Wykonać elektrownię fotowoltaiczną o mocy do 10 MW i łącznej powierzchni do 8,69 ha.
  - 3.2. Zastosować panele fotowoltaiczne pokryte powłoką antyrefleksyjną.
  - 3.3. Zastosować maksymalnie do 10 transformatorów o maksymalnej mocy akustycznej do 80 dB każdy, w obudowie o izolacyjności akustycznej ścian i dachów co najmniej 25 dB. Transformatory zlokalizować w północno-wschodniej części działki (przy granicy z działką drogową 161 obręb Chycina).
  - 3.4. Zastosować maksymalnie do 114 inwerterów o maksymalnej mocy akustycznej do 59,2 dB.
  - 3.5. Ogrózenie elektrowni fotowoltaicznej montować z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum piętnastu centymetrów, nad gruntem.
  - 3.6. Wykopy pozostawione na noc oraz w dni przestoju zabezpieczyć przed uwięzieniem w nich drobnych ssaków, płazów oraz gadów, przykrywając je bądź umieszczając wokół nich szczelną siatkę o wysokości minimalnej 50 cm i wielkości oczka nie przekraczającej 1 cm.
  - 3.7. Uwięzione w wykopach zwierzęta uwalniać, w bezpieczne miejsca, poza teren budowy.
4. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie:
- 4.1. oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę;
  - 4.2. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Bledzew wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem z 17 stycznia 2023 r. znak: RG.OŚ.6220.10.2021/2022/2023 (data wpływu: 19 stycznia 2023 r.), o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia pod nazwą **„Budowa elektrowni fotowoltaicznej CHYCINA o mocy do 10 MW zlokalizowanej na działce 193/2 w miejscowości Chycina, gm. Bledzew wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą”**, którego inwestorem jest OZE-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Szkolna 10, 05-520 Konstancin-Jeziorna.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez Mateusza Świątek, Izabelę Czarnecką, Wojciecha Czarneckiego w lipcu 2022 r. został przedłożony przy wniosku z 13 września 2022 r., znak: RG.OŚ.6220.10.2021/2022 o uzgodnienie warunków realizacji w/w przedsięwzięcia. Powyższa dokumentacja na prośbę Inwestora została przyniesiona do niniejszej sprawy.

Kopia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz informacja o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji została dołączona do wniosku o opinię w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny z dnia 19 października 2019 r. znak RG.OŚ.6220.10.2021.

Dokumenty o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia spełniają wymagania, o których mowa w art. 77 ust. 2 ustawy o ooś.

Informacja o raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zamieszczona została w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym, w myśl art. 22 ustawy o ooś pod numerem 1027/2022.

Na podstawie ww. raportu o oddziaływaniu na środowisko ustalono, co następuje:

Przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 10 MW wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą. Wyżej wymienione przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji na działce o numerze ewidencyjnym 193/2 zlokalizowanej w miejscowości Chycina, gmina Bledzew, województwo lubuskie. W ramach przedsięwzięcia planuje się wyгородzenie terenu o powierzchni do 8,69 ha.

Projektowana farma fotowoltaiczna o mocy do 10 MW, składać się będą łącznie z:

- około 25 000 sztuk paneli fotowoltaicznych. Liczba sztuk paneli fotowoltaicznych jest zależna od ich mocy. Inwestor na tym etapie nie podjął decyzji co do mocy paneli fotowoltaicznych. Do obliczeń przyjęto moc jednego panelu 400 W (przy większej mocy jednego panelu, zmniejszy się ich ilość),
- konstrukcji wsporczych paneli,
- inwerterów (falowników/przetwornic) urządzenia elektroniczne montowane na konstrukcjach paneli fotowoltaicznych pod panelami. Przy przyjęciu inwerterów o mocy 110 kW, ich ilość wyniesie do 114 sztuk (zakładając moc paneli 400 W i moc farmy do 10 MW),
- okablowania nn DC oraz AC – okablowanie DC będzie prowadzone pod panelami fotowoltaicznymi w korytkach kablowych, okablowanie AC będzie wykonane z kabli układanych bezpośrednio w ziemi,
- transformatorów o mocy minimalnej 1 MW – maksymalnie 10 sztuk o wymiarach 5,0 x 3,0 m x 5,0 m,
- linii kablowej SN 15 kV lub 110 kV (podziemnej), służącej jako wyprowadzenie mocy z elektrowni fotowoltaicznej,
- systemu monitoringu CCTV (opcjonalnie),
- systemu włamania i napadu (podczerwień) (opcjonalnie),
- instalacji oświetlenia (LED) (opcjonalnie).

Niemal wszystkie elementy infrastruktury technicznej, planowanej elektrowni fotowoltaicznej, są prefabrykowane. Będą przywiezione na miejsce inwestycji i zainstalowane za pomocą maszyn, powszechnie stosowanych i znormalizowanych środowiskowo oraz dzięki pracy ludzkiej. Bezpośredni dojazd do miejsca inwestycji będzie się odbywał po istniejących drogach. Nie jest planowana wycinka drzew i krzewów. Większość prac budowlanych nie ma charakteru tradycyjnie pojmowanej budowy, ale montażu, np. systemu konstrukcji podparć dla paneli, modułów fotowoltaicznych, linii przesyłowych i przyłącza, stacji transformatorowych, ogrodzenia dla całego terenu farmy, systemu monitoringu.

Teren, na którym planowana jest lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z przedstawioną mapą powierzchnia ww. działki jest w przeważającej mierze użytkowana rolniczo. Stanowią ją grunty orne o różnych klasach bonitacyjnych gleb (RIIIa, RIIIb, RIVa, RV i RVI), nieużytek (N), luźne zadrzewienia LzV oraz las LsV. Raport podaje, że farma fotowoltaiczna będzie posadowiona na terenie użytkowanych gruntów rolnych klasy IV i V oraz na nieużytku. W bezpośrednim sąsiedztwie działki inwestycji występują: użytkowane grunty rolne (orne), drogi lokalne, stawy, rowy, dalej duże kompleksy gruntów rolnych oraz lasów. Zgodnie z informacją zawartą w raporcie grunty rolne były użytkowane ornie – teren był obsiany rzepakiem. Rozwija się zatem fitocenoza charakterystyczna dla krótkich i zmiennych cykli uprawy. Najbliższa odległość zabudowy mieszkaniowej od planowanej inwestycji, wynosi: 90 m.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia przewiduje się następujące działania: uporządkowanie i ewentualna niwelacja terenu inwestycji, wbijanie lub wciskanie słupów pod konstrukcję paneli, budowa ogrodzenia, skręcanie konstrukcji wsporczej pod panele fotowoltaiczne, wykopy pod fundamenty obiektów budowlanych (m.in. stacje transformatorowe) i przewody elektryczne, montaż paneli, montaż płyt fundamentowych pod obiekty budowlane, ułożenie przewodów elektrycznych i teletechnicznych w wykopach,

montaż prefabrykowanych budynków na płytach fundamentowych, podłączenie instalacji elektroenergetycznej i monitoringu, zasypianie wykopów pod kable i uporządkowanie terenu inwestycji.

Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia wskazano w pkt 1 niniejszego postanowienia.

Przedstawione w raporcie o oddziaływaniu na środowisko informacje o planowanym przedsięwzięciu są wystarczające do oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko i pozwalają zdefiniować warunki realizacji i eksploatacji, zapewniające ochronę wszystkich komponentów środowiska – pkt 2 niniejszego postanowienia oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska, konieczne do uwzględnienia w dokumentacji do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś – pkt 3.

Przedmiotowe przedsięwzięcie, zgodnie §3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.) oraz w myśl art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o ooś, jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, którego realizacja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia został stwierdzony w postanowieniu Wójta Gminy Bledzew z 1 grudnia 2021 r.

W myśl art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przed wydaniem tej decyzji, uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Etap realizacji będzie związany z szeregiem oddziaływań. Ze względu na skalę przedsięwzięcia oddziaływania mogą być rozłożone w czasie, co wynikać będzie z montażu poszczególnych paneli fotowoltaicznych i infrastruktury towarzyszącej. Roboty budowlane prowadzone będą z użyciem ciężkiego sprzętu. Będzie to źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu. Prace prowadzone będą na terenach użytkowanych rolniczo. Będą to jednocześnie emisje o charakterze nieorganizowanym. Budowa infrastruktury towarzyszącej wymagać będzie wykonania wykopów, w których ułożone będą linie elektroenergetyczne. Kable elektroenergetyczne poprowadzone zostaną w ziemi. Po usytuowaniu okablowania, wykopy zostaną zasypane. Nastąpi czasowe przekształcenie powierzchni terenu. Ziemia pochodząca z wykopów rozplantowana będzie na terenie inwestycji bądź zagospodarowana zgodnie z przepisami odrębnymi. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje wytwarzanie odpadów. Będą to przede wszystkim odpady „budowlane” z grupy 17 oraz opakowania z grupy 15 wskazane w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10). Odpady te (poza glebą i ziemią) będą magazynowane w kontenerach lub pojemnikach do czasu ich przekazania innym podmiotom do dalszego zagospodarowania. Oddziaływania na etapie realizacji, będą miały charakter okresowy i ustaną po zakończeniu robót budowlanych. Ponadto, natężenie oddziaływań będzie skoncentrowane w rejonie prowadzenia budowy.

Z uwagi na rodzaj planowanej inwestycji, na etapie użytkowania występować będzie nieorganizowana emisja do powietrza związana z ruchem pojazdów po terenie inwestycji (prace serwisowe) o charakterze nieznaczącym. Woda na etapie eksploatacji nie będzie pobierana i nie będą powstawać ścieki. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo na teren działki. Działalność elektrowni może być źródłem niewielkich ilości odpadów, które będą powstawać podczas prac serwisowych. Odpady te będą zagospodarowywane przez podmiot wykonujący te prace. Ze względu na usytuowanie transformatorów w kontenerach oraz kabli energetycznych w ziemi brak będzie znaczącego oddziaływania w zakresie pola elektromagnetycznego.

Zgodnie z informacją zawartą w raporcie głównymi źródłami hałasu będą transformatory – w ramach przedsięwzięcia planuje się zastosowanie 10 sztuk transformatorów o maksymalnej mocy akustycznej do 80 dB, transformatory umieszczone zostaną w obudowie o izolacyjności akustycznej ścian i dachów co najmniej 25 dB i zlokalizowane będą w północno-wschodniej części działki (przy granicy z działką drogową 161 obręb Chycina). W analizie akustycznej uwzględniono także inwertery, ruch pojazdów serwisowych oraz wentylatory dachowe (do chłodzenia stacji transformatorowej). Z przeprowadzonych analiz, wynika, że planowane przedsięwzięcie nie będzie wpływać negatywnie na klimat akustyczny. W punktach kontrolnych maksymalna wartość emisji hałasu wynosiła 29 dB. Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, iż funkcjonowanie przedsięwzięcia nie przyczyni się do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, które zlokalizowane są w odległości ok. 90 m w kierunku północno-zachodnim od przedmiotowej inwestycji.

Demontaż przedsięwzięcia będzie prowadzony przy użyciu najlepszych dostępnych w tym czasie technologii, a teren zostanie zrehabilitowany i pozostawiony w stanie nie gorszym niż przez rozpoczęciem inwestycji, wpływ na środowisko nie będzie większy niż podczas etapu budowy.

Farma fotowoltaiczna związana jest z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słonecznej. Przedsięwzięcie, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie będzie wpływało na zmiany klimatu w rejonie inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu np. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), nie jest również wymienione wśród obiektów, dla których można utworzyć obszar ograniczonego użytkowania, o którym mowa w np. 135 ust. 1 w/cyt. ustawy. Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej czy budowlanej, przy zaplanowanej technologii i zakresie prac, ocenia się jako bardzo niskie. Ze względu na lokalizację oraz zakres przedsięwzięcia nie zachodzi również ryzyko transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Rozpatrywana inwestycja realizowana będzie poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto inwestycja zlokalizowana jest na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 59, której stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry, a ocena osiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona. Ponadto, przedsięwzięcie położone jest na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o nazwie Jeziorna i kodzie RW60002518789529 – jest to naturalna część wód, jej stan oceniono jako dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych jako niezagrażone.

Planowane przedsięwzięcie ma być podjęte na działce, która jest położona:

- w obszarze chronionego krajobrazu „Dolina Obry”,
- poza znanymi i uznanymi miejscami ochrony strefowej gatunków chronionych, wyznaczonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- w projektowanym lądowym korytarzu ekologicznym o roboczej nazwie „Jeziorna Pszczewskie i Dolina Obry”, który jest obecnie aktualizowany, weryfikowany i ustalany w oparciu o dane których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
- w miejscu gdzie nie występują wrażliwe na antropopresję: bagna, błota, torfowiska, lasy starodrzewu, tereny przyjeziorne i doliny rzeczne,
- poza stanowiskami przeżyciowymi zwierząt jak np. zimowiska nietoperzy, lęgowiska żółwia błotnego, zbiorniki rozrodcze płazów,
- poza terenem tych części dolin rzecznych i rynien jeziornych, które stanowią w województwie lubuskim miejsca stwierdzeń cyklicznego gromadzenia się ptaków na długich, sezonowych przelotach, poza śródpolnymi enklawami bioróżnorodności, np.

- zadrzewieniem, czynnikami, szpalerami i alejami drzew,
- na gruntach rolnych (użytkowanych jako orne), utrzymywanych w kulturze uprawy, których walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe są wynikiem ludzkiej działalności i pozostają pod ich wpływem,
- w sąsiedztwie gruntów rolnych, oferujących podobne warunki siedliskowe agrocenoz, gdzie praktykowana jest uprawa rolna o krótkich cyklach uprawy,
- w pobliżu gruntów leśnych z uprawami leśnymi, gdzie hylocenozy kształtowane są w długich cyklach uprawy,
- w sąsiedztwie lokalnej drogi i w pobliżu stawów rybnych, gdzie przyroda pozostaje pod istotnym wpływem ludzkiej działalności.

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Obry” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Zakres ochrony tego obszaru chronionego krajobrazu, mający korespondować z celem, reguluje reżim prawny ustanowiony uchwałą nr XXV/351/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 14 listopada 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 18.11.2016 r., poz. 2304). W odniesieniu do niego przedsięwzięcie nie wymaga i nie spowoduje:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry;
  - wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
  - dokonywania zmian stosunków wodnych;
  - likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- Przedmiotowej działki nie dotyczy zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych (par 3 ust 3 pkt 1 ww. uchwały).

Dla przedmiotowej działki nie sporządzono aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022 r., poz. 916 ze zm.) –dalej uop, inwestycji nie dotyczą zatem także zakazy zapisane w art. 24 ust. 1a uop.

Przedłożony raport i ocena oddziaływania na środowisko nie wykazały aby przedsięwzięcie było niezgodne z powyższymi zakazami. Zgodnie z deklaracją inwestora planowana elektrownia fotowoltaiczna obejmie część działki nr 193/2 (ok. 56%), z wyłączeniem fragmentów decydujących o jej bioróżnorodności, tj. płąta lasu oraz luźnego zadrzewienia. Szczególnym zakresem przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko jest, w przypadku obszaru chronionego krajobrazu i przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, relacja i skala wpływu przedsięwzięcia nie tylko na przyrodę, ale także krajobraz i funkcję korytarza ekologicznego.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją flory i fauny lub niepowtarzalnym stanowiskiem stałej ich obecności i przebywania, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na jakikolwiek gatunek oraz układ ekosystemowy, w stopniu decydującym o obniżeniu walorów przyrodniczych obszaru chronionego krajobrazu. Biotopy nie są tu zróżnicowane, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego oraz naturalnego procesu sukcesji. Wprost przeciwnie, są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i zakresie oddziaływania człowieka w postaci gospodarki rolnej.

Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej wymaga zmiany użytkowania i zagospodarowania gruntów rolnych ww. działki. Zmiana będzie skutkowałą eliminacją tradycyjnej uprawy polowej na korzyść murawy traw i ziołorośli, utrzymywanej poniżej

stelaży paneli fotowoltaicznych i między nimi. Ta zmiana sposobu użytkowania będzie polegała na wprowadzeniu do obecnej mozaiki krajobrazu otwartego, infrastruktury o charakterze przemysłowym. Będą to jednak nadal grunty rolne, o niemal 100% powierzchni czynnej, o niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla zachowania krajobrazu, o zróżnicowanych ekosystemach lub ekosystemie, pełniącym niepowtarzalne usługi ekosystemowe dla potrzeb turystyki i wypoczynku, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna.

Nie dojdzie do likwidacji agrocenozy bądź wielkopowierzchniowej monotypizacji uprawy. Na działce nr 193/2 stwierdzono tropy i ślady obecności ssaków kopytnych i drapieżnych (sarna, jelen). Obszar planowanego przedsięwzięcia jest miejscem wykorzystywanym przez te zwierzęta raczej jako teren żerowania a nie jako korytarz migracyjny. Obecny potencjał korytarzowy działki inwestycji, w odniesieniu do rozległych powierzchni leśnych z ciągiem jezior na wschodzie oraz niewielkiej doliny z ciekami i stawami na północy, może być co najwyżej lokalny. Chociaż ww. działka położona jest w projektowanym lądowym korytarzu ekologicznym o nazwie „Jeziora Pszczewskie i Dolina Obrzy”, jednak grunty orne miejsca planowanej inwestycji nie są częścią zagłębienia rynnowego, nie ma tu żadnego cieku, zbiornika wodnego, długich pasów zwartej roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych, rozległych powierzchni czyżni, alei i szpalerów drzew które to struktury krajobrazowe mogłyby ukierunkowywać wędrówki zwierząt lub stanowić część ekosystemów pełniących usługi migracji zwierząt, np. wodopojów lub stałych kryjówek.

Lokalne znaczenie korytarzowe może wynikać ze zróżnicowanej roślinności krótkich i zmiennych cyklów uprawy (losowego miejsca przebywania dużych i średnich zwierząt) oraz jego sąsiedztwa - luźnego zadrzewienia, zadrzewienia przydrożnego oraz występującego wzdłuż zachodniej granicy działki. Inwestor nie będzie wycinał drzew.

Zmiana użytkowania, w tym budowa ogrodzenia, którego posadowienie jest możliwe także obecnie w gruntach rolnych, nie wyeliminuje opisanej funkcji korytarzowej ekosystemu uprawnej roli (pola ornego). Budowa, a przede wszystkim eksploatacja będą stanowiły trwałą przeszkodę migracji jedynie w przypadkach losowych oraz o skali lokalnej dla zwierząt. W sąsiedztwie przedsięwzięcia będą nadal przestrzenie, umożliwiające swobodne przemieszczanie się zwierząt, tj. przede wszystkim lasy i luźne zadrzewienia, dolina cieku oraz rozległe kompleksy terenów otwartych. Elektrownia nie spowoduje nieprzekraczalnej bariery migracji na szlaku migracji o skali ponadlokalnej, uniemożliwiającej migrację w przestrzeni i w różnym czasie, a skutkującej izolacją populacji jakiegokolwiek gatunku.

Przedstawione w raporcie wyniki rozpoznania ssaków terenu działki nr 193/2, dokumentują wykorzystanie jej przede wszystkim przez sarnę, lisa, drobne gryzienie a jedynie okazjonalnie przez jelenia (pojedyncze ślady przebywania). W odległości do 1 km od miejsca planowanej inwestycji nie występują bądź są planowe inne farmy fotowoltaiczne, czyli wielkopowierzchniowe tereny ogrodzone. Wnioskodawca zaproponował rozwiązanie minimalizujące oddziaływanie ogrodzenia na przemieszczanie się małych ssaków, np. lisa i zająca oraz płazów, przez zastosowanie ogrodzenia ażurowego (siatki bądź paneli). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał tę propozycję za korzystną i sformułował warunek dla inwestycji o treści: ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej montować z zachowaniem wolnej przestrzeni o wysokości minimum piętnastu centymetrów nad gruntem.

Zmiana fizjonomii krajobrazu, w odniesieniu do stanu obecnego, będzie lokalnie znacząca – w miejscu gruntów rolnych pojawi się infrastruktura typu przemysłowego, dotąd nieobecna w otwartym krajobrazie rolnym okolic wsi Chycina. Należy uwzględnić, że elektrownie fotowoltaiczne są nowym składnikiem, każdego typu krajobrazu, gdyż są młodym wytworem ludzkiej działalności. Działka inwestycji przeznaczona pod zabudowę fotowoltaiczną nie posiada urozmaiconej rzeźby, o różnicach wysokości względnej maksymalnie 5 m (na długości 350 m), jest lekko nachylona w kierunku NE - doliny cieku.

Fizjografia terenu nie predysponuje elektrowni do postaci dominanty krajobrazowej. Od terenów zabudowanych, działkę inwestycji przesłaniają zwarte powierzchnie lasu, zadrzewienia śródpolne oraz szpalery roślinności wzdłuż cieków i dróg. Na potencjalnych liniach widokowych zabudowy ww. miejscowości nie ma perspektyw widokowych kierujących wzrok na powierzchnię planowanej elektrowni.

W mozaice krajobrazu pojawi się infrastruktura dotąd nie kojarzona z krajobrazem wsi. Pod tym względem będzie to istotna zmiana obecnego krajobrazu antropogenicznego, na znacznej powierzchni, ale na małej przestrzeni widokowej. W sprzyjającej ekspozycji oraz przy obecności przesłon widokowych elektrownie fotowoltaiczne nie stanowią dominanty krajobrazowej. Sama instalacja ma elementy niskie - wysokość zestawu panelu oraz wsporników nie przekracza 5 m, a ma zwykle do 4 m. Znormalizowane, kontenerowe stacje transformatorowe sięgają do 4 m wysokości. Doświadczenie istniejących elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że w odległości 50-100 m przestają stanowić element przysłonowy tła krajobrazu. Absorbują uwagę nie z powodu skali, ale obiektu nowego i obcego, a jego zaadaptowanie następuje z upływem czasu. Prefabrykowane elektrownie fotowoltaiczne nie zmieniają długotrwale krajobrazu, tak jak np. zabudowa mieszkaniowa lub gospodarcza. Podlegają demontażowi bez śladu w fizjonomii i strukturze krajobrazu. Wspomniane doświadczenie istniejących obiektów wskazuje, że na tle powtarzalnych, geometrycznych struktur i tekstur paneli fotowoltaicznych elementem zmienności są kontenerowe stacje transformatorowe. Skupiają uwagę przez to, że są pojedyncze na tle rzędów.

W miejscu przedsięwzięcia nie wyznaczono, zgodnie z art. 23a ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, strefy ochrony krajobrazu, stanowiącej przedpola ekspozycji, osi widokowej, punktu widokowego lub obszaru wyróżniającego się lokalną formą architektoniczną, które byłyby istotne dla zachowania walorów krajobrazowych obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Obry”.

Podsumowując, przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Przedsięwzięcie zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody nie narusza zakazu § 3.1 pkt 2 ww. uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego. Z perspektywy ochrony przyrody obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Obry”, to jest zachowania, zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania jego zasobów, twórców i składników przyrody nie ma potrzeby formułowania indywidualnych uwarunkowań dla realizacji oraz eksploatacji inwestycji.

Działka inwestycyjna jest położona poza obszarami Natura 2000, w odległości ca. 3,7 km od najbliższego z nich, tj. Nietoperek PLH080003. Przedmiotem jego ochrony jest zimująca populacja 4 gatunków nietoperzy: nocka dużego, nocka Bechsteina, nocka łydkowłosego i mopka zachodniego, występująca w systemie podziemnych i nadziemnych obiektów Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego.

Odległość obszaru od inwestycji, a przede wszystkim charakter i zasięg jej oddziaływania są gwarantem braku wpływu na siedliska przyrodnicze oraz gatunki stanowiące przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000. Skutki realizacji przedmiotowej inwestycji nie będą prowadzić do zmian obecnych warunków funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, np. warunków wodnych, stanu i powierzchni siedlisk leśnych, warunków mikroklimatycznych w miejscach ich hibernacji. Mając na uwadze listę dotąd rozpoznanych zagrożeń, presji i działań, mających wpływ na ww. obszar, a istotnych z perspektywy oddziaływań budowy i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia można stwierdzić, że nie ma wśród nich wspólnego zbioru. Miejsce przedsięwzięcia to grunty rolne, będące w kulturze uprawy, nieistotne z perspektywy siedliskowej i bytowej ww. gatunków nietoperzy, szczególnie jako miejsce hibernacji.

Działka planowanej inwestycji nie jest lokalną, tym bardziej regionalną ostoją przyrody, powiązaną ekosystemowo w sposób kluczowy z przedmiotami ochrony przyrody wymienionego obszaru Natura 2000. Zmiana zagospodarowania, polegająca na zaniechaniu tradycyjnej gospodarki rolnej, a wprowadzająca zespół instalacji solarnych oraz całoroczne utrzymywanie niskiej roślinności zielnej, okresowo koszowanej, nie zmieni obecnych relacji z chronionym gatunkami oraz ich siedliskami.

Planowane przedsięwzięcie nie wymaga, ani nie spowoduje:

- fragmentacji siedlisk (zimowisk) chronionych gatunków oraz nie zmieni ich powierzchni;
- zmiany kluczowych procesów i związków kształtujących strukturę obszaru;
- przebudowy zespołów i zgrupowań gatunków;
- zakłócenia relacji ekosystemowych;
- zagrożenia dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków;
- intensyfikacji zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków i ich siedlisk;
- trwałej bariery migracji;

Po zapoznaniu się z dokumentacją, dostarczoną przez inwestora, oraz w oparciu o dostępną wiedzę w przedmiotowej sprawie, ustalono, że planowana inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, nie narusza zatem zakazu wynikającego z art. 33 ust 1 ustawy o ochronie przyrody.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla agrocenozy, których różnorodność biotyczna i zależności ekosystemowe ograniczone zostały do zbiorowisk segetalnych upraw rolnych, a te są zależne od intensywności i sezonowości tych upraw. Taka postać przyrody nie wyróżnia się wśród otoczenia mozaiki lasów i pól, a z perspektywy ochrony przyrody jest powszechna, nie stanowi unikat i fenomenu, którego zasoby, twory lub składniki winny być szczególnie chronione. Wskazana lokalizacja stanowisk paneli fotowoltaicznych nie wymaga wielkopowierzchniowej wycinki drzew i krzewów. Nie stwierdzono by teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę.

Biotop agrocenoz przeznaczonych pod zabudowę fotowoltaiczną nie jest tu silnie zróżnicowany, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego procesu sukcesji. Są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i w zakresie oddziaływania człowieka. Stąd też możliwa obecność gatunków powszechnych, bardziej eurytopowych niż rzadkich stenobiontów, dla których chwilowe zniszczenie części takiego siedliska nie będzie stanowić utraty jedynych nisz życiowych. W okresie wegetacyjnym, występują rośliny uprawne oraz pospolite, szeroko rozpowszechnione gatunki pól uprawnych zbiorowisk z klasy *Stellarietea mediae*. Dużo większą różnorodnością charakteryzuje się północna część działki, t.j. las i luźne zadrzewienia. Wnioskodawca zadeklarował ich zachowanie (wyłącznie z terenu inwestycji).

Przeprowadzone rozpoznanie zasobów przyrodniczych nie wykazało na niej obecności ostoji gatunków chronionych, co jest konsekwencją charakteru wykorzystania terenu. Potencjalnie mogą tu pojawiać się ptaki, płazy i gady, z których większość jest chroniona, a ich obecność jest zależna od losowości zdarzeń, a przede wszystkim od potrzeb i rytmu kultury uprawy.

W takim biotopie to użytkowanie decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest

to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju lub gatunki łowne, np. lis, sarna, zając, drobne gryzonie polne, rzadziej jeleni i dzik. Raport informuje o stwierdzonych śladach osobników spośród ww. gatunków oraz bobra europejskiego. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla płazów, gadów i nietoperzy, np. schronień dziennych, miejsc zimowania i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter łąkowej awifauny wykluczając występowanie siedlisk łąkowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych, zaroślowych i leśnych, a ograniczając go do występowania pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać łągi w otwartej przestrzeni pola, np. skowronka polnego, trznadła. Rodzaj uprawy i zabiegu polowego może wywoływać korzystne warunki dla żerowania i postoju: bociana, żurawia, gęsi, szpaków, ptaków siewkowych itd. Przestrzeń działki może być także uwarunkowana losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu, np. ptaków szponiastych i krukowatych lub gatunków pobliskiego ekotonu pola i terenów zadrzewionych. Powyższe wnioski znajdują potwierdzenie w wynikach rozpoznania terenu inwestycji oraz jej sąsiedztwa, stanowiące załącznik do raportu.

Miejscami pozbawionymi stałej okrywy roślinnej będą zjazdy, utwardzone drogi wewnętrzne oraz podstawy kontenerowych stacji transformatorowych. Specyficzne użytkowanie powierzchni pod panelami (utrzymywanie niskiej murawy w elektrowni, o postaci porolnego nieużytku), utrwali siedliska dla gadów, np. jaszczurki zwinki oraz dla płazów, których ograniczało obecne wykorzystanie gruntów miejsca inwestycji. Zabudowa utrudni, a możliwe, że całkowicie ograniczy przestrzeń spoczynku dla dużych, migrujących ptaków, które na długodystansowych wędrówkach gromadzą się w grupy – co pozostanie bez znaczenia z uwagi na dostępność innych terenów dla tych zwierząt. Inwestycja może przyczynić się do zwiększenia różnorodności i/lub liczebności bezkręgowców (motyli i trzmieli). Dla ptaków małych, np. szpaków nie będzie to uciążliwość, a koszona lub niewykoszona ruń roślin zielnych będzie wzbogacać obszar żerowania i diety. Obszar elektrowni może być ponadto wykorzystywany jako miejsca gniazdowania dla ptaków, a dla sów jako terytoria żerowiskowe, co wykazały brytyjskie wyniki badań farm fotowoltaicznych i terenów przyległych o tej samej strukturze siedlisk, które pierwotnie występowały przed instalacją farm. Tereny nie wykorzystane do ww. celów będą musiały być koszone, zasadniczo według potrzeb (1-2 razy do roku), czyli nawiązując do ekstensywnego użytkowania kośnego. Można uznać to jako działanie minimalizujące oddziaływanie farmy fotowoltaicznej na ptaki, bezkręgowce, płazy i gady krajobrazu rolniczego, mając na uwadze położenie przekształcanej części działki 193/2 w sąsiedztwie terenów zadrzewionych, wód i pól.

Nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione, a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej udokumentowały występowanie gatunków zwierząt, należących do grupy licznych, rozpowszechnionych na Niżu Polskim oraz niezagrożonych w skali kraju i regionu, dla których dostępność odpowiednich siedlisk po zrealizowaniu przedsięwzięcia nadal będzie duża.

Rozpatrywano domniemane oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak potwierdzający materiał dowodowy jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji solarnych

w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte teksturowanym, antyrefleksyjnym szkłem, które redukuje polaryzację i odbijanie światła.

Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodniczych, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, szerokości od 3 m do 5 m, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają, a więc teoretycznie to one powinny wabić ptaki fałszywym lustrem wody. Doświadczenia negatywnych oddziaływań na ptaki, dla domniemanego efektu fałszywego lustra wody, nie dostarczają elektrownie fotowoltaiczne zainstalowane na wodzie, które zrealizowano w Polsce, Wielkiej Brytanii, Francji i Holandii, a są coraz bardziej powszechne w Japonii i w Chinach. Przyjęte rozwiązanie przesyłania pozyskanej energii elektrycznej, w postaci podziemnej instalacji przewodów elektrycznych w miejscu inwestycji, nie przyczynią się do pomnożenia naziemnej struktury elektroenergetycznej, będącej jedną z przyczyn antropogenicznej śmiertelności ptaków.

Niekiedy uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalane w postępowaniach ocenowych dla instalacji paneli słonecznych wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy agrocenozy dla ptaków, który jest całkowicie uzależniony od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta losowość skutkuje przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a sama produkcja rolna i jej zabiegi nie są uwarunkowane tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a sam zabieg pielęgnacji jest tożsamy tradycyjnej uprawie – koszenie. W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łowisk, żerowisk i lęgówisk. W przypadku działki inwestycji i jej sąsiedztwa nie ma takiego problemu ponieważ w bliskości znajdują się rozległe grunty krajobrazów rolnych i tradycyjnego ich użytkowania. Ogrodzenie farm fotowoltaicznych i zabieg koszenia mogą sprawić efekt wabiący dla ptaków, w tym niektórych szponiastych, polujących na drobne zwierzęta, np. na gryzonie. Podobne zjawisko jest obserwowane w o wiele mniej atrakcyjnym sąsiedztwie terenów zieleni i opłotowania dróg szybkiego ruchu.

Główne zagrożenia dla ptaków krajobrazu rolniczego wynikają z następujących przyczyn:

- zwiększanie dawek środków ochrony roślin uprawnych oraz dawek nawozów, co ma skutkować redukcją bazy pokarmowej;
- komasacja pól, mająca skutkować zwiększeniem wielkości pojedynczej działki uprawy i monokultury uprawy oraz brakiem miedz i siedlisk marginalnych;
- intensyfikacja zabiegów agrotechnicznych, co ma skutkować ograniczeniem dostępnością siedlisk, płoszeniem, kalectwem i śmiertelnością.

Planowane przedsięwzięcie, w każdym wymienionym przypadku zagrożenia, nie tylko nie jest źródłem tego zagrożenia, ale wprost przeciwnie ogranicza je:

- nie wymaga uprawy, a więc stosownych środków ochrony i nawożenia;
- nie upraszcza siedlisk, a wzbogaca je i stabilizuje;
- nie wymaga zabiegów agrotechnicznych, a redukuje zabiegi pielęgnacyjne do utrzymania niskiej okrywy roślinnej.

Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że mogą one stanowić atrakcyjne tereny łęgowe i żerowiskowe dla niektórych gatunków, których populacja ulega zmianie, np. dla skowronka polnego lub szeregu rodziny ziarnojadów.

Logistyka przedsięwzięcia, w trakcie budowy i eksploatacji, będzie się odbywała w sieci istniejącej infrastruktury komunikacyjnej i przesyłowej, nie wymaga zatem budowy, która mogłaby mieć wpływ na stan przyrody i jej ochrony. Intensyfikacja ruchu i przesyłania energii elektrycznej będzie miała ten wpływ znikomy.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodząca się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody ożywionej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Rozpatrywano możliwość negatywnego wpływu na przyrodę miejsca inwestycji z tytułu tzw. fotowoltaicznych wysp ciepła. Zjawisko to, polegające na akumulowaniu i oddawaniu nagromadzonego ciepła przez zestaw panelu i wsporników, zostało zarejestrowane w silnie nasłonecznionych obszarach stref półsuchych przy braku zwartej, roślinnej okrywy glebowej. Jak dotąd nie zarejestrowano w roślinno-klimatycznej strefie klimatu umiarkowanego zjawisk fenologicznych, np. wcześniejszego/późniejszego kiełkowania, kwitnienia, wykształcenie nasion, które byłyby skutkiem domniemanej fotowoltaicznej wyspy ciepła, a które można by traktować jako zjawisko negatywne dla przyrody. W modelowych ujęciach traktuje się to domniemane zjawisko jako pozytywne dla np. dzikich pszczół i trzmieli lub w ogóle dla owadów, na które polują np. nietoperze i ptaki. W małym obrębie oddziaływania może ono łagodzić amplitudę dobowej temperatury. W sąsiedztwie dotąd funkcjonujących elektrowni nie odnotowano negatywnego skutku, wywołanego zmianą mikroklimatyczną, na gospodarowanie zasobami, tworami i składnikami przyrody. W odniesieniu do warunków mikroklimatycznych dotychczasowego użytkowania gruntów, zależnego od zabiegu agrotechnicznego oraz zmienności uprawy, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują dotychczasową zmienność w sezonach roku i w kolejnych latach.

Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na wody nie będzie miało skali powodującej wpływ na jednolitą część wód o negatywnych skutkach dla stanu przyrody i ochrony przyrody. Nie planuje się odwodnienia i przerzutu wód, co mogło by się wiązać ze zmianami zasobów wód i stosunków wodnych.

Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne bloczki betonowe lub podziemne. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop pod podziemne przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. W sąsiedztwie działki nr 193/2, występują stawy rybne, będące/mogące być stanowiskami rozrodczymi płazów. Przeprowadzona inwentaryzacja potwierdziła w nich obecność 4 gatunków płazów: żabę wodną, żabę

jeziorkową, żabę śmieszkę, żabę trawną a w ich sąsiedztwie 3 gatunków gadów: jaszczurkę zwinę, jaszczurkę żyworodną i zaskrońca zwyczajnego. Płazy i gady występują zapewne także w części ww. działki przylegającej do stawów oraz w jej części zajętej przez ols. Miejsca te nie stanowią obszaru montażu instalacji fotowoltaicznej, a są dogodne do zimowania płazów i gadów. Jest jednak możliwe, szczególnie w okresach migracji wiosennych i jesiennych, że miejsca prowadzonych prac budowlanych, np. wykopów i ruchu pojazdów, mogą przebiegać w pobliżu tras wędrówek tych zwierząt. W sprzyjających okolicznościach środowiska aktywność płazów może się rozprzestrzenić na obszar inwestycji, a prace budowlane stać się potencjalnym zagrożeniem. Wnioskodawca zaproponował działania osłonowe, które Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska sformułował w następującą treść:

- wykopy pozostawione na noc oraz w dni przestoju zabezpieczyć przed uwięzieniem w nich drobnych ssaków, płazów oraz gadów, przykrywając je bądź umieszczając wokół nich szczelną siatkę o wysokości minimalnej 50 cm i wielkości oczka nie przekraczającej 1 cm,
- uwięzione w wykopach zwierzęta uwalniać w bezpieczne miejsca, poza teren budowy.

Nie wykazano aby budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej mogła spowodować zmianę użytkowanych zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia, która skutkowałaby upośledzeniem gospodarujących tu podmiotów lub mogła wzbudzić konflikty społeczne, związane ze zmianą stanu zasobów, tworów i składników przyrody.

Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i lokalne. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań wynikających, np. z prac polowych. Można domniemać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym płoszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania, w tym antropogenicznie przekształconym terenie o uproszczonych układach ekologicznych. Agrocenoza działki inwestycji nie jest częścią ekosystemu o zaawansowanych postaciach sukcesyjnych, co z perspektywy ochrony przyrody i szczególnych okoliczności wymagałoby jej zachowania. Nie jest to postać zasobu, której nie można odtworzyć lub która byłaby unikatowa. Zmiana użytkowania nie spowoduje upośledzenia zrównoważonego użytkowania i odnawiania zasobów, tworów i składników przyrody.

Z perspektywy ochrony przyrody, która polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów nie ma potrzeby: kategorycznego zachowania obecnej tu biocenozy, jej utrzymywania w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni i kategorycznego zachowania obecnych tu tworów przyrody nieożywionej, form i struktur, oraz ich odnowienia po budowie i eksploatacji.

Zastosowane działania minimalizujące wpływ na przyrodę nawiązują do dobrych praktyk lokalizacji, rozwiązań przestrzennych i technicznych polecanych, dla elektrowni fotowoltaicznych, przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Przy zastosowaniu planowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, omówionych w przedłożonym raporcie oraz przy spełnieniu warunków określonych w niniejszym postanowieniu nie pogorszy się stan środowiska. Dlatego w pkt 4 niniejszego postanowienia przedstawiono stanowisko, że nie jest konieczne przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie

transgranicznego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydawania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś.

W związku z powyższym oraz w oparciu o cytowane na wstępie przepisy postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy o ooś, na niniejsze postanowienie nie przysługuje stronie zażalenie. Natomiast zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie, strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

Informacja o wydaniu niniejszego postanowienia podlega ujawnieniu w publicznie dostępnym wykazie danych, zawierających informacje środowisku „Ekoportal”, prowadzonym na podstawie art. 22 ustawy ooś.

Jednocześnie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zwraca się z prośbą do Wójta Gminy Bledzew o poinformowanie stron postępowania o wydaniu przedmiotowego postanowienia.

podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Bledzew - ePUAP;
2. OZE-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Szkolna 10, 05-520 Konstancin-Jeziorna;
3. Aa.